

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO)
ja
Eesti Vabariigi Valitsuse (Eesti)
vaheline
vastastikuse mõistmise memorandum
koostöö kohta digitaalse tervishoiu ja innovatsiooni valdkonnas

ARVESTADES, et WHO, mille alla kuuluvad ka selle peakorter, piirkondlikud esindused ja esindused riikides, on avalik valitsustevaheline organisatsioon ja ÜRO eriorganisatsioon, mille ülesandeks on tervise tagamine, ja mille digitaalse tervishoiu ja innovatsiooni osakonna (Department for Digital Health and Innovation, DHI) eesmärk on digitehnoloogiate edendamine, et aidata kaasa säästva arengu eesmärkide saavutamisele ja eelkõige toetada kõigi riikide tervishoiusüsteeme tervise edendamisel ja haiguste ennetamisel ning tervishoiuteenuste kättesaadavust, kvaliteeti ja taskukohasust parendades;

ARVESTADES, et Eesti on WHO liikmesriik, mis on näidanud, et on digitaalse tervishoiu valdkonnas juhtpositsioonil ja omab sellel alal rahvusvahelist kogemust;

ARVESTADES, et WHO ja Eesti (edaspidi kumbki eraldi „osaline“ ja mõlemad koos „osalised“) sõlmivad käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi, et sätestada tingimused, mille alusel nad kavatsevad teha koostööd rahvusvaheliste digitaalsete rahvatervise toodete arendamisega seotud tegevuses, riikide tervishoiusüsteemide digitehnoloogiate abil tugevdamises ning elanikkonna tervist ja heaolu parandavate eesrindlike tehnoloogiate uurimises;

VÕTTES ARVESSE, et digitaalne areng annab 21. sajandil peamise panuse liikmesriikide ja piirkondade sotsiaalse ja majanduslikku arengu, sealhulgas ÜRO „Kestliku arengu tegevuskava 2030“, üleüldise tervishoiuteenustega kaetuse ja WHO kolme miljardieesmärgi saavutamise heaks;

VÕTTES ARVESSE kasu, mida liikmesriigid kogu maailmas võivad saada osaliste koostööst digitaalse tervishoiu ja innovatsiooni valdkonnas;

TUNNUSTADES Eestis digitaalse arengu valdkonnas, eelkõige digimajanduse, riigiplatvormide ja digiteenuste, sealhulgas digitaalsete tervishoiuteenuste väljatöötamise alal tehtud edusamme;

TUNNUSTADES, et COVID-19 pandeemia on üleilmselt avaldanud konkreetset tervishoiualast, sotsiaalset ja majanduslikku mõju, ning et digitehnoloogiatel on tohutu potentsiaal üleilmse tervishoiualase julgeoleku tugevdamisel, riikide reageerimismeetmete tõhustamisel ning üksikisikute ja kogukondade kaitsmisel ja võimestamisel;

TUNNUSTADES, et WHO-l on üleilmselt ja regionaalselt ainulaadne koondav ja norme sätestav mandaat üleilmse tervishoiu, sealhulgas digitaalse tervishoiu edendamiseks;

TUGINEDES Maailma Terviseassamblee resolutsioonile WHA71.7 digitaalse tervishoiu kohta;

TUGINEDES WHO 13. üldisele töökavale 2019–2023 (GPW13), WHO digitervishoiu alase globaalstrateegia 2020–2025 projektile, hiljutisele suhtlusele ja olemasolevatele suhetele Eesti ametivõimude ja tehnoloogiaalaste partneritega;

ON JÕUDNUD järgmisele kokkuleppele:

1. OSA

Peamised põhimõtted ja eesmärgid

1. Käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi eesmärgiks on arendada välja osaliste vaheline digitaalse tervishoiu ja innovatsiooni alane koostöövõrgustik.

2. Käesolevas vastastikuse mõistmise memorandumis on välja toodud mitmed tehnikavaldkonnad, millega seoses on väljendatud huvi koostööks ja teadmiste vahetamiseks digitaalse tervishoiu ja innovatsiooni alal. See loetelu ei ole lõplik ja eeldatakse, et see aja jooksul mõlema osalise vahelisel vastastikusel kokkuleppel muutub.

3. Iga huvi- ja koostöövaldkonnaga kaasneb eraldi projektiettepanek (käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi tulevase lisa kujul ja vastastikusel kokkuleppel), milles on välja toodud valdkonna tehnilised üksikasjad, eeldatavad tulemused ja koostöömeetmed, sealhulgas projekti täitmise kaasatavatest kolmandatest osapooltest teavitamine.

2. OSA

Käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi koostöövaldkonnad

Osalised kavatsevad käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi tingimuste kohaselt teha koostööd järgmistes tegevusvaldkondades:

a) digitaalne vaksineerimistöend

Töötada välja toimiv *digitaalselt toetatud rahvusvahelise vaksineerimistöendi* (kollase kaardi) kontseptsioon, et suurendada ja tugevdada COVAXi¹ ning muude vaksineerimise läbiviimise ja seire protsesside tõhusust, et võimaldada laiendamiskõlblikkust kogu maailmas, sealhulgas madalate ressurssidega keskkonnas. Vastavalt memorandumi 13. osale tuleb sellesse koostöösse kaasatud kolmandate osapoolte nimekiri esitada vastavas lisas.

b) personaalmeditsiin ja genoomika

Abi genoomiuuringute edusammudel põhinevate kasutusjuhtumite ja esmasel tervishoiutasandil personaalmeditsiini rakendamise juhiste väljatöötamiseks.

c) tervishoiuandmete haldamise ja koostalitlusnõuete standardid ja juhtivad praktikad

Panus tervishoiuandmete kooskoostalitlusnõuete ja riiklikes tervishoiusüsteemides terviseandmete haldamise juhtivate tavade väljatöötamise.

d) e-retsept/e-väljastamine

Panustamine riiklike e-retsepti/e-väljastamise süsteemide kavandamise ja rakendamise juhiste väljatöötamise.

e) üleilmne digitervishoiu valmiduse indeks

---

¹ COVID-19 vaktsiini üleilmse kättesaadavuse süsteem COVAX on koostööraamistiku „Access to COVID-19 Tools Accelerator“ (ACT) vaktsiinidega tegelev haru; ACT on üleilmne koostöö WHO, ülemaailmse vaksineerimise ja immuniseerimise liidu GAVI ja epideemiateks valmisoleku uuenduste koalitsiooni CEPI vahel, et kiirendada COVID-19 testide, ravi ja vaktsiinide väljatöötamist, tootmist ja võrdset ligipääsu neile. COVAXi eesmärk on kiirendada COVID-19 vaktsiinide väljatöötamist ja tootmist ning tagada igale maailma riigile õiglane ja võrdne ligipääs neile.

Abistamine üleilmse digitaalse tervishoiu valmiduse indeksi, sealhulgas näitajate jälgimise raamistiku väljatöötamisel.

f) Euroopa tegevuskava tervishoiusüsteemide digiteerimiseks

Panustamine tervishoiusüsteemide digiteerimise Euroopa tegevuskava väljatöötamisse.

g) muud valdkonnad

Muud valdkonnad, mille kohta osalised on teinud otsuse, et need on vastastikku kasulikud ja toetavad käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga eesmärkide saavutamist.

3. OSA

Ühine tegevus

Iga eespool 2. osas välja toodud ühine tegevus on seotud kõnealuseks otstarbeks eraldatud piisavate rahaliste ja inimressursside kättesaadavusega ning kummagi osalise töökava, tegevuse prioriteetide, töökorra, eeskirjade, tegevussuundade, haldusmenetluste ja -tavadega. Seega lepitakse igas ühises tegevuses ja selle tingimustes kokku juhtumipõhiselt, vastavalt eraldi kirjavahetusele või kokkuleppele ning need esitatakse käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga lisadena.

4. OSA

Ühise tegevuse korraldamine

1. Osalised korraldavad korrapäraselt käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga seotud ühisistungeid, sealhulgas kaugkohtumise, videokohtumise ja näost-näku kohtumise vormis, ning töötavad edasiminekü hindamiseks ja vajadusel osaliste vaheliseks soovitude esitamiseks välja ühise töökava projekti, mille mõlemad osalised peavad heaks kiitma.

2. Peetakse korrapäraseid iga-aastaseid kõrgetasemelisi kohtumisi, et saada ülevaade koostööst ja ühistegevusest ning vajadusel määrata kindlaks uusi meetmeid ja koostöövaldkondade prioriteete ümber suunata.

5. OSA

Rahastamine:

1. Iga osaline vastutab täies ulatuses oma käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga kohase tegevuse rahastamise eest, välja arvatud juhul, kui sellekohases heakskiidukirjas on sõnaselgelt teistmoodi kokku lepitud.

2. Iga osaline haldab tema käsutuses olevaid vahendeid vastavalt oma rahandusalastele reeglitele, eeskirjadele ja haldustavadele.

3. Osalised otsustavad koostöös juhtumipõhiselt, kuidas nende ühist tegevust rahastatakse ja selleks vahendeid hangitakse.

6. OSA

Konfidentsiaalsus

Tunnistatakse, et iga osalise valduses võib olla konfidentsiaalset teavet, mis kuulub talle või temaga koostööd tegevatele kolmandatele isikutele. Mis tahes sellist teavet jagatakse ainult osalistega sõnaselgelt kõnealust teavet käsitleva eraldi konfidentsiaalsuskokkuleppe alusel.

7. OSA

Väljaanded

1. Osalisi kutsutakse üles avaldama oma käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga kohase ühise tegevuse tulemusi koostöös, sealhulgas lastes osaliste ja nende allasutuste töötajatel kaasautoritena avaldada artikleid eelretsenseeritud ajakirjades, kui osalised seda sobivaks peavad. Koostööna avaldatavate artiklite autorsuse määramiseks kasutatakse olulisemate rahvusvaheliste eelretsenseeritud ajakirjade autoriõiguse juhiseid.
2. Kumbki osaline võib avaldada mis tahes käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga kohase tegevuse tulemusi, arvestades iga osalise omandiõigusi ja/või teiste osapoolte omandiõigusi ning ilma et see piiraks konfidentsiaalsuse kohustust („eraldi väljaanded“). Kõnealuste eraldi väljaannetega seoses lepatakse kokku, et omandiõiguste ja teabe konfidentsiaalsuse rikkumise vältimiseks edastab avaldajast osaline avaldamiseks mõeldud materjali läbivaatamiseks teisele osalisele vähemalt 30 päeva enne, kui kavandatud väljaanne esitatakse millisele tahes toimetajale, kirjastajale, retsensendile või kohtumise korraldajale. Kui teine osaline kõnealuse 30-päevase perioodi jooksul omandiõiguste või teabe konfidentsiaalsuse rikkumisega seoses vastuväiteid ei esita, võib väljaande avaldamisega edasi minna. Kõikides eespool kirjeldatud väljaannetes viidatakse nõuetekohaselt mõlemale osalisele. Lisaks väljaannete sisu läbivaatamisele ülalkirjeldatud viisil on igal osalisel õigus läbi vaadata teisele osalisele viitav tekst ning nõuda mõistlike muudatuste tegemist tema nime kasutamises või oma nime täielikku kustutamist.
3. Kõikides mis tahes ühise tegevuse tulemuseks olevaid või sellega seotud, koostööna loodud väljaandeid puudutavates korraldustes, sealhulgas autoriõiguses, lepivad osalised kokku juhtumipõhiselt. Enamasti on väljaannet avaldav osaline autoriõiguse valdaja ja mitteavaldajast osalisele antakse lihtlitsents teose mis tahes eesmärgil kasutamiseks, kuid kumbki osaline ei tohi kõnealuseid väljaandeid kasutada kaubanduslikul otstarbel või sellise otstarbega seoses.
4. Mis tahes käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga kohase tegevuse tulemuseks oleva ja ühe osalise poolt iseseisvalt koostatud väljaande autoriõigus kuulub kõnealusele osalisele. Kõik sellised väljaanded esitatakse 7. osa 2. punkti kohaselt teisele osalisele läbivaatamiseks ja märkuste tegemiseks.

8. OSA

Koostöö tulemusel loodud tooted

1. Osalised teevad asjakohaseid korraldusi kõikide käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga kohase ühise uurimis- ja arendustegevuse tulemusena loodud toodete edendamiseks. Toode tehakse avalikkusele laialdaselt kättesaadavaks mõistlikel tingimustel, sealhulgas eelistingimustel ennekõike arenevate riikide avalikule sektorile. Igal osalisel on õigus mis tahes võimalikele täiendavatele tuludele, sealhulgas autoritasule, võttes asjakohaselt arvesse toote loomiseks tehtud iga osalise rahalise, intellektuaalse ja muu panuse suhtelist väärtust (tingimusel, et alati antakse eesõigus osaliste käesoleva punkti esimeses lauses välja toodud eesmärgile).
2. Käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga kohasest ühisest tegevusest tulenevate intellektuaalse omandi õiguste omandiõiguses lepivad osalised kokku juhtumipõhiselt. Kuid vaatamata sellele, kelle omandiks osalised konkreetse ühise tegevuse intellektuaalse omandi õigused otsustavad määrata – kas WHO ja Eesti ühiselt, või ainult WHO või ainult Eesti, või mis tahes kolmanda osapoolse –, lepivad osalised kokku, et tööstuslik või kaubanduslik kasutus kavandatakse selline, et see saavutaks eespool punktis 1 toodud eesmärgid ning seda rakendatakse vastavalt

kokkuleppele, mille tingimustes lepitakse vastavalt olukorrale heas usus kokku WHO ja Eesti või WHO, Eesti ja asjassepuutuva kolmanda osapoole vahel.

9. OSA

Vastutus

1. Iga osaline vastutab ainuisikuliselt selle eest, millisel viisil ta teostab oma osa käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga kohasest ühisest tegevusest. Seega ei vastuta osaline teise osalise või selle osalise töötaja või alltöövõtja käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga seoses või selle tõttu kannatatud või tekitatud kaotuse, õnnetuse, kahju või vigastuse eest.
2. Osalejad teevad asjakohased korraldused toote või teadustöö arendamisega seotud mis tahes ühise tegevuse vastutusriskide katmiseks.

10. OSA

Osaliste nimede kasutamine

Kui välja arvata käesolevas vastastikuse mõistmise memorandumis sõnaselgelt välja toodud juhud, ei tohi kumbki osaline mis tahes avalduses või reklaamieesmärgiga materjalis viidata suhtele teise osalisega käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga kohases koostöös, või muul viisil kasutada osalise nime, nimelühendit ja/või embleemi ilma teise osalise eelneva kirjaliku nõusolekuta.

11. OSA

Osaliste suhe

Käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga tähenduses on kumbki osaline sõltumatu lepingupool, mitte teise osalise ühissettevõtja, esindaja või töötaja. Kummalgi osalisel ei ole mingeid volitusi esineda mis tahes avalduste, esitluste või kohustuste võtmisega või võtta mis tahes meetmeid, mis on teisele osalisele siduvad, välja arvatud juhtudel, mis on käesolevas vastastikuse mõistmise memorandumis selgelt sätestatud ja teise osalise poolt kirjalikult heaks kiidetud.

12. OSA

Teated

1. Kõik käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumiga seotud teated peavad olema kirjalikud ja saadetud määratud aadressaadi allpool toodud aadressile või e-postile või mis tahes muule aadressile või e-postile, mille aadressaat võib käesoleva osa kohaselt saadetud teatega määrata.

WHO-le:

World Health Organization
Mr Clayton Hamilton
Coordinator, Digital Health, Division of Country Health Policies and Systems, World Health Organization Regional Office for Europe
hamiltonc@who.int

Eestile:

Government Office of the Republic of Estonia
Mr Marten Kaevats
National Digital Advisor for the Government Office of Estonia
marten.kaevats@riigikantselei.ee

2. Määratud adressaadil on volitus kiita heaks käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi täiendavaid lisasid.

3. Kumbki osaline teavitab teist osalist määratud adressaadi muutmise ja kõnealune teade loetakse edaspidi käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi muudatuseks.

13. OSA

Rakendamine

1. Osalised määravad kontaktisikud, kes toetavad, jälgivad, vaatavad üle ja haldavad käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi rakendamist.

2. Järgides nõuetekohast hoolsust ja mõlema osalise nõusolekul, võivad muud asjassepuutuvad institutsioonid, sealhulgas erasektorist ja valitsusvälisest sektorist või muult haldustasandilt, osaleda konkreetse tegevuse elluviimises või neile võib ülesandeks teha sellega seotud töö või määrata vastutuse.

14. OSA

Jõustumine ja lõpetamine

1. Käesolev vastastikuse mõistmise memorandum jõustub viimase allkirja andmise hetkel ja kehtib 5 (viis) aastat. Pärast seda pikendatakse vastastikuse mõistmise memorandumit samaks ajavahemikuks, kui kumbki osaline ei ole 6 (kuus) kuud ette kirjalikult teatanud oma kavatsusest vastastikuse mõistmise memorandumi kehtivus lõpetada. Käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi võib kumbki osaline igal ajal lõpetada, teatades sellest teisele osalisele kirjalikult 6 (kuus) kuud ette.

2. Eelpool öeldule vaatamata lepatakse kokku, et käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi lõpetamine ei piira:

a) mis tahes poolelioleva ühise tegevuse nõuetekohast lõpetamist, ja

b) osaliste enne käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi lõpetamise kuupäeva omandatud õigusi või kohustusi.

15. OSA

Muudatused

Käesolevat vastastikuse mõistmise memorandumit võib kirjalikult muuta osaliste vastastikusel kokkuleppel. Selline muudatus jõustub osaliste määratud kuupäeval ja moodustab käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi lahutamatu osa.

16. OSA

Vaidluste lahendamine

Kõik käesoleva vastastikuse mõistmise memorandumi või mis tahes sellekohast ühist tegevust puudutava kirjavahetuse või kokkuleppe tõlgendamise või rakendamisega seotud vaidlusküsimused lahendatakse sõbralikult osaliste vahel.

17. OSA

WHO eesõigused ja puutumatus

Mitteametlik tõlge

Käesoleva dokumendi ühtegi sätet ei tõlgendata loobumisenä mis tahes eesõigustest ja puutumatuses, mis WHO-l riigisese või rahvusvahelise õiguse kohaselt on, ega/või WHO allutamisenä mis tahes riigisese kohtu jurisdiktsioonile.

Käesolev vastastikuse mõistmise memorandum on allkirjastatud kahe ingliskeelse originaaldokumendina Genfis, Šveitsis, 5. oktoobril 2020.

Eesti Vabariigi Valitsuse nimel:

Tema Ekstsellents

Hr Jüri Ratas

Eesti Vabariigi peaminister

Koht: Genf

Kuupäev: 5. oktoober 2020

Maailma Terviseorganisatsiooni nimel:

Dr Tedros Adhanom Ghebreyesus

Peadirektor

Koht: Genf

Kuupäev: 5. oktoober 2020